

IN LUNA LUI MARTISOR

1 Martie - Mărțișorul este un obicei românesc străvechi care se practică și astăzi la țară și la oraș. În această zi doamnele și domnișoarele primesc mici obiecte-simbol legate cu șnur roșu și alb. Roșul este culoarea dragostei, a verii, iar albul este culoarea iernii.

Mărțișoarele sunt oferite pentru a aduce noroc, bunăstare și sănătate celor ce le poartă. Mărțișorul ar trebui purtat până când se aude cucul cântând, înfloresc cireșii, vin berzele sau rândunelele.

Inițial, mărțișorul era o monedă din aur sau din argint, la care se atașa o sfoară făcută din două fire răsucite, unul roșu și altul alb, pe care fetele îl purtau timp de 12 zile la gât, după care-l prindeau în păr și-l țineau astfel până ce înflorea primul pom. După aceea cu șnurul legau o creangă a pomului, iar cu banul își cumpărau un caș, pentru ca tot anul să le fie fața frumoasă și albă.

Originea mărțișorului nu este cunoscută cu exactitate, dar se presupune că obiceiul dăruirii unor mici amulete aducătoare de noroc datează de cel puțin 8000 de ani. Mărțișorul era considerat și un talisman solar. Iată câteva cuvinte rituale închinare soarelui: „*Sfinte soare, sfinte soare, / Dăruiescu-ți mărțișoare, / În loc lor mă ferește / De pistrui ce mă-nnegrește, / Ia-mi toate negrele / Și dă-mi albetele. / Fă-mi fața ca o floare, / Sfinte soare, sfinte soare*” („Mitologie română” - Romulus Vulcănescu).

1 Martie este și Ziua Babei Dochia, prima dintre cele nouă babe care reprezintă începutul primăverii, lepădându-și cele nouă cojoace.

În tradiția românească, Dochia se numea și fiica lui Decebal. Pentru a ști cum ne va merge tot anul este bine să ne alegem o „babă”, adică o zi din cele 9; dacă vremea este frumoasă, anul va fi bun; dacă este urâtă, anul va fi rău.

După Babe vin Moșii sau sfinții care cad întotdeauna pe 9 martie și sunt tot în număr de nouă. Zilele moșilor sunt frumoase și liniștite, iar la țară au o importanță deosebită în evoluția vremii și le sunt

asociate și un număr de obiceiuri cum ar fi: descântece pentru vrăji și farmece; descântece legate de alungarea manei din câmp; pentru izgonirea relelor din familie și gospodărie. Un alt obicei este de a se mătura și curăța curțile, grădinile și livezile, iar gunoiul strâns se aprinde și este bătut cu bâtele pentru aducerea mai rapidă a primăverii.

În ziua de 9 Martie se serbează Patruzeci de Sfinți Mucenici și este interzis să se lucreze. Cei patruzeci de mucenici au fost torturați și omorâți de către împăratul roman Licinius.

Se spune că dacă plouă în ziua de 9 martie, va ploua și în ziua de Paști. Dacă tună în această zi, vara va fi roditoare. Se crede că, în această zi, pentru cei care au livadă sau vie, este bine să se bea patruzeci de păhărele de vin și să se verse câte puțin din fiecare păhărel în dreptul viței sau pomului, ca să le meargă bine tot anul și roadele să fie bogate.

În Ziua Sfinților Mucenici, din aluat, se fac diferite forme de „mucenici”, care se fierb sau se coc și se dau de pomană.

DEPENDENȚA
MÂNĂ
*Independența
prin Cultură*

Pe 17 Martie sunt Alexiile, ziua Sfântului Alexie, „Alexie cel cald” sau „Omul lui Dumnezeu”. Acum, pământul se dezgheață, iar peștii, se spune, „se zbat prima oară în apă”. Pescarii pescuiesc toată ziua și trebuie să mănânce un peștișor viu, zicând: „Alexie, omul lui Dumnezeu,/Eu am venit la pârâu/Să prind un pește,/Să-l mănânc/Cum este el din pârâu,/Iar tu să te rogi lui Dumnezeu/Totdeauna pentru mine/Să pot prinde pește bine”.

Tot în această zi ar trebui să înceapă să cânte și broaștele, pentru ca primăvara să fie frumoasă și călduroasă, să nu mai ningă sau să înghețe.

Buna Vestire cade întotdeauna pe 25 martie. După credința celor mai mulți, este o sărbătoare tot așa de mare ca și Învierea sau Paștele. Evangheliile ne spun că „îngerul Gavriil a fost trimis de Dumnezeu într-o cetate, Nazaret, la o fecioară logodită cu un bărbat, Iosif, iar numele ei era Maria” (Ioan, 26-27). Îngerul îi vestește Mariei: „Nu te teme, Marie, căci ai aflat har la Dumnezeu. Și iată că vei lua în pânțe și vei naște Fiu și vei chema numele lui Iisus. Acesta va fi mare și Fiul Celui Prea Înalt se va chema”. Astfel îngerul vestește nașterea Mântuitorului, iar Fecioara Maria a devenit o punte de legătură între Dumnezeu și lumea noastră. Această zi, în care Dumnezeu se face Fiu al Fecioarei Maria, este începutul mântuirii omenirii.

În această perioadă trebuie să sosească rândunelele, considerate păsări benefice și aducătoare de noroc.

Se spune că aduce mare ghinion să strici cuibul unor rândunele sau să le omori; dacă vezi o singură rândunică, înseamnă că o să-ți petreci vara singur, iar dacă le vezi însoțite, înseamnă că vei fi și tu însoțit. În ziua de Bună Vestire lumea nu trebuie să se certe, nu trebuie să lucreze.

Femeile, dimineața, făceau un foc în ogradă și puneau în fața ușii pâine, sare și apă „ca să se încălzească, să mănânce și să bea îngerii”, apoi pâinea și sarea erau date de pomană. Legenda spune că acum se „dezleagă” limba tuturor păsărilor cântătoare, limba cucului fiind prima „dezlegată”.

Blagoveșnicul este a doua zi după Buna Vestire și este închinată lui Gavril Blagoveșnicul, adică Arhanghelului Gabriel, îngerul care a adus vestea cea bună Fecioarei Maria. Se serbează mai cu seamă de către femei, având credința că, astfel, tot anul vor avea copiii sănătoși.

INDEPENDENȚA ROMÂNĂ

RODICA SUBȚIRELU

*Independența
prin Cultură*